

2019BEM125

VERSLAG d.d. 20 november 2019 van de vergadering van de Vakcommissie Bestuur, Economie en Middelen, gehouden in het provinciehuis van Utrecht

Voorzitter: mw.ir. M. de Widt

Aanwezig: mw. H. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. R. van Muilekom (gedeputeerde) en R. Strijk (gedeputeerde);

J.J. Bart (GroenLinks), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), mw. F. Demir (Denk), M.J. de Droog, MSc en RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), mw.mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), mw. H.J. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. M. Lejeune-Koster (PvdA), mw. H.J. Rikkoert, MSc (ChristenUnie), A.G. van Schie (VVD), M. Talhaoui (PvdA), W. Ubaghs (PVV), J.C. van Wijk (FvD), C. Westerlaken (CDA) en W. Wijntjes (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. T.J. Dorst (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter opent deze commissievergadering en heet de aanwezigen welkom.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Strijk memoreert dat er eerder in de PS vergadering een motie is aangenomen, waarin hem werd gevraagd voor eind november te rapporteren over de uitkomsten van een **onderzoek naar de RUD**. Hij heeft dat toen toegezegd. De resultaten van het onderzoek zijn inmiddels bekend. Deze worden morgen besproken met het DB van de RUD en op 5 december met het AB van de RUD. Kan de commissie ermee instemmen dat hij eerst het gesprek voert met de collega bestuurders van de RUD, en snel daarna het rapport doorstuurt naar PS, dus een week later dan was toegezegd?

De voorzitter constateert dat daartegen geen bezwaren leven.

1.4 [Verslag vakcommissie BEM van 16 oktober 2019](#)

Het verslag van deze vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

De heer Wijntjes stelt het op prijs dat de afspraken en toezeggingen, die tijdens een commissievergadering worden gemaakt en gedaan, voortaan puntsgewijs onderaan het verslag worden gemeld. Dat bevordert de overzichtelijkheid.

De voorzitter laat weten dat zij dit, samen met de griffie, in beraad zal nemen. Doublures moeten worden voorkomen, immers, toezeggingen worden reeds in de termijnagenda verwerkt.

Zij zal hier in de volgende vergadering op terugkomen.

1.5 [Rondvraag](#)

De heer Dercksen stelt de volgende vraag:

Wat is de reden dat er sinds het vierde kwartaal van 2018 geen overzichten meer worden verstrekt van de **declaraties van GS** en wanneer wordt een en ander weer hervat? Hij vindt dit slordig en niet transparant. Hier moet meer structuur in worden gebracht.

Gedeputeerde Van Muilekom vindt dit een terechte constatering. Per abuis waren de declaraties over het 4e kwartaal 2018 nog niet gepubliceerd. Dit is inmiddels gecorrigeerd. De collegeleden kunnen tot 3 maanden na afloop van het kwartaal declareren. Daarna wordt de inventarisatie opgemaakt, gecontroleerd, geaccordeerd en gepubliceerd. De declaraties van het vorige college zijn uit praktisch oogpunt over de hele periode in 2019 samengevoegd. De afwikkeling vindt op dit moment plaats waarna deze, naar verwachting nog deze maand, op de website wordt gepubliceerd.

De heer Dercksen vraagt waarom de declaraties van GS niet structureel worden bijgehouden en tijdig worden gepubliceerd, immers, het is nu al bijna 2020.

Mevrouw De Haan herinnert zich een vaste frequentie voor het aanleveren van de declaraties van GS aan PS en naderhand aan de FAC. Dat ging per 3 maanden of per half jaar. Zij pleit ervoor die vaste frequentie weer in te voeren. Zij sluit zich dan ook aan bij de vraag van de PVV.

De voorzitter rondt de discussie af. Zij constateert dat de declaraties van GS weer in een vaste frequentie zullen worden aangeleverd aan de FAC.

De heer De Droog memoreert dat de provincie Utrecht op 8 mei 2019 de 'luiken heeft open gezet'. Inwoners, gemeenten en organisaties hebben op basis van de strategische agenda van de coalitiebesprekingen hun input geleverd voor het uiteindelijke akkoord en daarmee de latere begroting. Op die dag hebben we tevens geconcludeerd dat het goed zou zijn om die **brede gesprekken** te blijven voeren en dit jaarlijks terug te laten keren.

D66 heeft daarom de volgende vragen:

- Heeft GS al plannen voor een nieuwe dag in 2020?
- Kan deze dag zo ingepland worden dat de geleverde bijdragen nog betrokken kunnen worden in het opstellen van de kadernota?

Gedeputeerde Bruins Slot laat weten dat zij nu namens gedeputeerde Schaddelee reageert, die vanavond afwezig is. Hij zou anders alleen voor deze vraag in deze vergadering aanwezig moeten zijn.

Inderdaad gaat het hier om een afspraak uit het coalitieakkoord. Gedeputeerde Schaddelee zal in het voorjaar 2020 een gespreksbijeenkomst gaan organiseren, conform afspraak. Inwoners, stakeholders en samenwerkingspartners worden uitgenodigd om te reflecteren op de samenwerking en op de inhoud. De wens is de bijeenkomst in mei 2020 te houden. Die bijeenkomst sluit aan bij de ambitie uit de coalitieafspraken, nl. dat jaarlijks feedback wordt gegeven over de voortgang van de oplossingen van de maatschappelijke opgaven. Niet met zekerheid kan worden gesteld dat de planning van de P&C cyclus het toelaat om de opgehaalde feedback te verwerken in de kadernota. De gedeputeerde kan wel toezeggen dat hij daarvoor zijn uiterste best zal doen.

De heer De Droog meent dat de behandeling van de kadernota gepland staat voor mei/juni. Feedback uit de gespreksbijeenkomst zou dan kunnen worden meegenomen in het debat over de kadernota maar, zo begrijpt hij, niet met het proces vanuit GS.

Gedeputeerde Strijk deelt mede dat GS op 11 mei a.s. belangrijke besluiten zullen nemen voor de kadernota. Alle participatie die voor 11 mei plaatsvindt, zal bij de afwegingen van GS worden betrokken en aan PS worden voorgelegd.

1.6 [Termijnagenda versie en lijst moties](#)

De termijnagenda wordt voor kennisneming aangenomen.

1.7 [Inspraak: de heer S. Hania uit Veenendaal met betrekking tot Democratie](#)

De heer Hania leest een inspraakreactie voor die als bijlage aan dit verslag is toegevoegd. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid vragen aan de heer Hania te stellen.

De heer De Droog vraagt ook deze keer wat de inspreker van PS verwacht. Deze keer is de inspraak van de heer Hania positiever en toekomstgerichter dan de vorige keer. Dat spreekt D66 zeer aan. Hij begrijpt dat de heer Hania namens een beweging spreekt. Namens wie komt de heer Hania iets brengen en wat kunnen PS daarmee doen?

De heer Hania antwoordt dat het er vooral om gaat wat sámen kan worden gedaan. Hij kan veel vertellen over nieuwe democratische ontwikkelingen, die erg divers en veelomvattend zijn. Het zou zonde zijn wanneer PS daarover als laatste geïnformeerd zouden worden. Hoe groot de groep is? Er is een kleine schatting van 2,5 miljoen. Hij is slechts kwartiermaker van heel veel netwerken die elke dag bezig zijn met het ontwikkelen van draagvlak. Politieke partijen moeten daar veel voor doen maar hij maakt zich niet zo druk. Een groot netwerk is de Rijnlandse Expeditie waarover Mark Rutte enthousiast zei: "daar moeten we eens naar kijken". Helaas laat hij het daar dan bij, terwijl die ontwikkeling van Maastricht tot Den Helder en van Groningen tot Vlissingen met honderden mensen gaande is.

Ook de bestaande politieke partijen, w.o. 50PLUS, zijn erg geïnteresseerd in de ontwikkelingen van de meevoluitie. Zij smachten en smeken bijna om vooral door te gaan.

De heer De Droog heeft begrepen dat de heer Hania zijn inspraaktekst naar de griffier zal zenden. Kan hij daarbij ook een aantal activiteiten opsommen waarin zichtbaar wordt wat de beweging van de heer Hania teweeg brengt?

De heer Hania zal daar bij zijn volgende inspraak op terugkomen.

De heer Dercksen is zeer zeker voorstander van inspraak maar heeft nu een punt van orde. Het zou wel goed zijn dat reacties van insprekers in deze commissie betrekking hebben op de provincie Utrecht en op de commissie BEM. Wellicht vraagt dat om aanpassing van het reglement van orde. Hij wil dit punt graag agenderen voor de volgende vergadering.

Mevrouw Boelhouwer merkt op dat een aantal PS leden zich buigt over het reglement van orde. Het punt, dat de heer Dercksen inbrengt, kan daarbij worden betrokken.

Aldus wordt besloten.

De heer De Droog is verrast door de inbreng van de PVV. Iemand uit de provincie Utrecht vraagt nu de aandacht van PS. PS zijn er voor de inwoners van de provincie. Kennelijk moet nu het reglement van orde worden aangepast. Een en ander is hem niet duidelijk.

De heer Dercksen herhaalt zijn argumentatie, nl. dat inspraak wel betrekking moet hebben over iets waar PS over gaan. Spreker wil iets voor de provincie betekenen, daarom zit hij nu in de commissie Bestuur, Europa en Middelen. Dat raakvlak miste hij bij de inspreker.

De voorzitter rondt het gesprek af. Reeds is afgesproken dat dit punt wordt meegenomen bij de voorbereiding van de wijzigingen van het reglement van orde. Ook kan hierover worden doorgesproken in het fractievoorzittersconvent.

2. TER BESPREKING

2.1 [Statenvoorstel slotwijziging begroting 2019](#)

De heer Janssen verwijst naar het coalitieakkoord van mei 2019. Bij de financiële spelregels wordt aangegeven dat het doorschuiven van budgetten niet meer is toegestaan. Geld, dat in een jaar besteed

moet worden, moet in dat betreffende jaar worden uitgegeven, zo niet, dan valt het bedrag terug naar de algemene middelen. Hij constateert dat in dit voorstel op drie plekken middelen worden doorgeschoven naar volgende jaren. Hij vraagt GS hoe hij dat moet zien in relatie tot de afspraken uit het Coalitieakkoord. Is het niet beter de middelen uit de drie posten te laten vrijvallen naar de algemene middelen?

De heer Dinklo gaat in op de € 2 miljoen van de POP 3 gelden. Expliciet worden PS toestemming gevraagd om die gelden in 2019 te mogen besteden. Sprake is er van overprogrammering. In de RGW commissie is antwoord gegeven op een technische vraag van de SP over de financiële consequenties van deze overprogrammering. Hij citeert "De POP 3 subsidie wordt toegekend op basis van de begroting van de aanvraag die gedaan is. De subsidie wordt afgerekend op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten. Deze kosten vallen in de praktijk lager uit. Projecten gaan in zijn geheel niet door of kosten minder dan eerst voorzien begroot. Deze vrijvallende middelen worden benut voor het aanvullen van de reserves." Hij begrijpt dat activiteiten wel worden geprogrammeerd en begroot, maar dat de provincie er al op voorhand vanuit gaat dat de middelen niet zullen worden besteed. Hij had met de nieuwe spelregels begrepen dat de provincie realistisch wil begroten. Nu lijkt het erop dat er voor een ander doel wordt begroot. Dat is hem niet duidelijk. Zijn vraag is waarom er iets wordt begroot, terwijl het geld daaraan niet besteed wordt. Waarom wordt er voor dit jaar begroot terwijl dit niet tot uitgaven gaat leiden? Zouden de bedragen niet moeten worden toegerekend aan het jaar, waarin de middelen daadwerkelijk worden uitgegeven?

De heer Wijntjes vindt dit een duidelijk voorstel. Wel heeft hij een principiële punt. Ten opzichte van de begroting doen zich mutaties voor, die te wijten zouden zijn aan het kasritme. Hij begrijpt dat niet, omdat de provincie begroot op basis van het stelsel van baten en lasten. Hij vraagt dienaangaande om een toelichting.

Mevrouw Jager deelt mede dat de PvdD een vraag heeft over de verhoging van de POP 3 subsidies. Uit onderzoek van de Wageningen Universiteit blijkt dat de Europese landbouwsubsidies in het algemeen natuurverlies in standhouden. Het WNF pleit voor een grondige vergroening van de subsidies, door boeren te belonen voor hun prestaties op het gebied van natuur en milieu. Hebben GS inzichtelijk wat de investeringen in de POP 3 subsidies tot nu toe hebben opgeleverd voor natuur en milieu? In hoeverre zien GS een kans om aanvullende eisen te stellen aan de resultaten van de extra subsidies? In de commissie RGW van hedenochtend werd aangegeven dat dat mogelijk zou zijn.

Gedeputeerde Strijk komt terug op de vraag van de VVD. Aan het eind van het jaar wordt de stand van de reserves doorgenomen. Daarvan moet een onderbouwing beschikbaar zijn: welke uitgaven moeten er in de komende tijd plaatsvinden en kan die reserve worden geoormerkt. Is er geen onderbouwing, dan gaat het om een spaarfunctie. Zo niet, dan valt de post vrij. De afweging van GS, of bepaalde bedragen niet zijn uitgegeven gedurende het jaar en daardoor vrijvallen naar de algemene reserve, zal bij de jaarrekening plaatsvinden. Nu wordt bedoelde post voor de begrotingsrechtmatigheid geboekt.

Op de vraag van de heer Wijntjes antwoordt hij dat de provincie inderdaad volgens baten en lasten begroot. Wel kan er tijdens een begrotingsjaar een bepaalde last worden gefinancierd uit een reserve. Als het kasritme dan gaat verschillen, en het gaat over de jaargrens heen, dan dient de voorgenomen onttrekking uit de reserve voor dat lopende jaar, even te worden teruggeboekt om deze volgend jaar weer uit de reserve te halen.

Gedeputeerde Bruins Slot begrijpt dat de PvdD vraagt of de openstelling van de POP 3 subsidie wel aansluit op de doelstellingen van de provincie Utrecht. Die doelstellingen staan in de samenwerkingsagenda landbouw en in de landbouwvisie. Voor de een na laatste openstelling, wat betreft de fysieke investeringen 2019 die overtekend zijn, waren de uitgangspunten: circulaire landbouw, de water kwaliteit, de reductie uitstoot Co2 door energiebesparing, klimaatadaptatie, het verbeteren van dierenwelzijn en diergezondheid, de natuur inclusieve landbouw en het behoud van de landschappelijke kwaliteit. De aanvragen worden door een onafhankelijke commissie beoordeeld. De PvdD vroeg ook of de

systematiek wordt aangepast omdat doelstellingen en eisen veranderen bij ontwikkelingen die gaande zijn. Nederland is bezig om het nationaal strategisch plan voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid op te stellen. Daarin wordt een samenhangend geheel aan maatregelen beschreven. Dat alles draagt bij aan de transitie in de landbouw naar een kringlooplandbouw. De verwachting is dat de volgende gemeenschappelijke landbouwperiode door de Europese verkiezingen later in werking zal treden, waarschijnlijk rond 2023. De doelstellingen in relatie tot actuele ontwikkelingen en eisen rondom de landbouwsector komen terug in het nationaal strategisch plan, waar door het rijk aan wordt gewerkt.

De heer Dinklo vroeg waarom er dit jaar extra geld nodig is. Zij memoreert dat PS destijds een motie hebben ingediend met de oproep aan GS om meer werk te maken van communicatie van POP 3 en het geld dat daarvoor beschikbaar is, dit, omdat de provincie Utrecht achter liep ten opzichte van veel andere provincies. Met die aansporing maakt Utrecht nu een inhaalslag. In de afgelopen jaren werd er altijd een bedrag per jaar bepaald. Door de inhaalslag dit jaar is er in 2019 meer geld nodig om de aanvragen, die gehonoreerd zijn, financieel af te dekken.

De heer Dinklo komt terug op de beantwoording van de technische vraag van de SP. O.a. staat er: "Er wordt geprogrammeerd maar deze kosten vallen in de praktijk lager uit." Dat betekent dat er meer wordt geprogrammeerd dan er daadwerkelijk wordt uitgegeven: een deel van de € 2 miljoen POP gelden wordt niet uitgegeven. Op voorhand is dus al duidelijk dat de kosten lager gaan uitvallen. Waarom wordt er dan niet lager begroot? De provincie wil toch realistisch begroten?

Mevrouw Bruins Slot antwoordt dat er voor het toekennen van de subsidies dit jaar, wel een zelfde bedrag op de begroting tegenover moet staan. Daarvoor is extra geld nodig. Begin 2020 moeten er ook andere aanvragen worden toegekend. Daarvoor zijn in 2020 gelden ter beschikking gesteld. Daarover zal een afrekening volgen en op die afrekening is de verwachting dat de provincie ook met de overprogrammering weer op het oorspronkelijke totaal bedrag zal uitkomen. Bij de afrekening van de subsidies zal een deel goedkoper uitvallen, zo is de ervaring.

Aan het begin van 2019 kregen GS de opdracht van PS om meer werk te maken van de verstrekking van de POP 3 subsidies. Er zijn meer aanvragen ingediend en er is meer geld toegekend. Daarvoor is een bedrag ter beschikking gesteld, eerst in de begroting van 2019. Omdat GS er meer werk van hebben gemaakt, en omdat er een inhaalslag moest worden gepleegd, heeft dat ertoe geleid dat er aan het einde van dit jaar meer subsidie is toegekend dan van tevoren was begroot. Daarvoor is extra geld nodig.

De heer Dinklo staat op het standpunt dat, wanneer vooraf onduidelijk is wat er wordt uitgegeven, dat ook niet begroot hoeft te worden.

Gedeputeerde Strijk kent de technische vragen en antwoorden niet, dus hij is niet volledig op de hoogte van de materie. De provincie streeft naar zoveel mogelijk begrotingsrechtmatigheid. Wanneer GS in oktober een overschrijding zien aankomen op subsidieaanvragen, dan moet er een stelpost worden gemaakt. In het geval van POP 3 is de stelpost op € 2 miljoen vastgesteld. Deze wordt uit de reserve gehaald. Het zou zomaar kunnen dat aan het eind van de periode blijkt dat er slechts € 1,6 miljoen van de € 2 miljoen is gebruikt. Echter, met de extra € 2 miljoen wordt er ruimte gecreëerd om voort te kunnen, met een ambitie die PS en GS delen. De kans dat precies dit bedrag wordt opgemaakt is in feite nihil, zoals met alle begrotingsposten. Het is "the best guess we can make" van dat moment.

Mocht er van de € 2 miljoen geld overblijven, omdat er € 1,7 miljoen is toegekend, dan zal bij het jaarrekeningresultaat blijken dat die € 3 ton niet nodig is. Dat bedrag valt dan weer toe naar de reserve. Is er nu te weinig geld en wordt er teveel subsidie verstrekt, dan gaat het om een begrotingsoverschrijding. Dat zou hij ernstiger vinden.

De heer Eggermont vraagt of de constructie ook te maken heeft met de cofinanciering rond POP 3. Wanneer te laag wordt ingezet, komt cofinanciering te vervallen.

Gedeputeerde Bruins Slot bevestigt dat het hier gaat om cofinanciering. Wanneer de provincie het bedrag niet heeft, dan komt er ook geen subsidie van Europa. In het geval POP 3 dragen agrariërs ook zelf bij, vaak gaat het om veelvoud van het bedrag. Inderdaad heeft dat alles met elkaar een samenhang.

Mevrouw Groen had begrepen dat deze wijziging te maken heeft met het feit dat de provincie dit jaar de subsidies daadwerkelijk gaat toekennen. De accountant heeft dringend geadviseerd het toekennen van subsidies te koppelen aan het nemen van de volledige last op de begroting. Zij begreep dat de subsidies om die reden worden ingeboekt, omdat de provincie subsidies verleent heeft, ongeacht of ze daadwerkelijk worden uitgegeven volgend jaar. Overigens raakt zij wel wat de draad kwijt in dit verhaal.

Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat dit klopt. Idealiter was deze wijziging in de najaarsrapportage meegegaan.

De heer Ubaghs begrijpt dat er € 2 miljoen extra voor POP 3 wordt gereserveerd. Er wordt uiteindelijk misschien maar € 1,7 miljoen uitgegeven. De niet uitgegeven € 3 ton gaat volgend jaar terug naar de reserves. Daarmee wordt wellicht geprojecteerd dat de provincie € 3 ton positief resultaat heeft gemaakt. Ziet hij dat verkeerd?

Gedeputeerde Strijk benadrukt dat hij dat zo nooit zou doen. Een saldo van baten en lasten aan het eind van het jaar duidt hij nimmer aan als een winst of een verlies of als een positief saldo. Het gaat erom dat nu wordt voorgesteld een bedrag van € 2 miljoen voor POP 3 te reserveren omdat in oktober werd aangevoeld dat er meer wordt uitgegeven dan in januari was begroot. Vooraf kan de provincie dat ook niet weten omdat de aanvragen nog steeds lopen. Ook nu is nog niet duidelijk of het hele bedrag nodig is, of wat minder. Immers, november en december zijn nog gaande.

De heer Janssen komt terug op de kasritmewijzigingen. Hij leest dat er geld begroot was uit te geven maar naar verwachting wordt dat in 2019 niet gerealiseerd, waarna het budget wordt overgeheveld naar 2020. Volgens hem was dat niet meer de bedoeling. Beter is het het geld te laten vrijvallen waarna PS opnieuw een afweging kunnen maken waar de middelen aan moeten worden besteed. Hij is benieuwd hoe de andere fracties daar tegenaan kijken. Hij begrijpt dat hij het coalitieakkoord op dat punt anders uitlegt dan de gedeputeerde. Weten degenen die betrokken waren bij de tot standkoming van het coalitieakkoord daar iets meer over te vertellen?

De heer Eggermont merkt op dat investeringen, waarover al besluiten zijn gevallen, en die ook gedaan zullen worden, voor de SP geen probleem opleveren, als het gaat om kas schuivingen. Gaat het om uitgaven die nodig zijn voor langjarige zaken als onderhoud e.d., dan is een kas schuiving niet logisch.

Mevrouw Groen begrijpt het punt van de heer Janssen. Echter, er ligt een plan voor, daar wordt geld aan uitgegeven maar het moet nog op 2019 – en dus niet volgend jaar – worden geboekt, omdat de subsidie nog dit jaar wordt verleend.

De heer Janssen verwijst naar pag. 10, kasritmewijzigingen impulsverbetering waterkwaliteit. Er zou dit jaar € 3 ton worden uitgegeven, maar dat gebeurt niet. GS stellen voor dat volgend jaar te doen. Volgens het coalitieakkoord moet er geld vrijvallen, als er geen verplichting is aangegaan.

Gedeputeerde Strijk wil een en ander met een theoretisch voorbeeld toelichten. Wanneer hij ieder jaar € 2.000 euro spaart kan hij na 5 jaar de schilder opdracht geven om zijn huis voor € 10.000 te schilderen. Die schilderbeurt plant hij in december. Dan blijkt het zo hard te regenen dat het schilderen naar januari wordt verplaatst. Dan moet hij in de begrotingswijziging opnemen, dat hij de € 10.000 niet opneemt in 2019 maar hij blijft het bedrag wel in reserve houden. Dat is een kasritmeverschil. De € 10.000 heeft hij in januari nodig om uit te geven. GS vinden het terecht dergelijke kosten in de reserve te houden. De beoordeling, of die reserve voldoende is, wordt aan het eind van het jaar gedaan. Bij elke reservepost

wordt gezien of daar op de korte termijn een verplichting tegenover staat, die het volgende jaar zal worden uitgegeven.

Een verschil kan zijn ontstaan omdat in het verleden wel eens ronde bedragen in spaarreserves werden gestort, zonder dat daar plannen aan ten grondslag lagen. Dergelijke reserves willen GS afkomen. Die bedragen moeten naar de algemene reserve toe.

De heer Wijntjes vroeg hoe kasritmeverschillen kunnen ontstaan. Als ze uit de lopende exploitatie komen, gaat een niet uitgegeven post terug naar de algemene reserve. Gaat het om een tempoverschil over de jaargrenzen heen uit de reserve, met het plan het geld in het volgend jaar uit te geven, dan gaat het naar de reserve.

De heer De Droog constateert onder Cultuur en Erfgoed een verlaging met € 600.000 in verband met subsidiëring duurzaamheidsmaatregelen rijks beschermde kerken. Dat geld gaat terug, wegens vertraging. Er staat echter ook dat één kerk zich heeft teruggetrokken. Volgens de redenering van GS zou de reserve voor dat deel moeten vrijvallen, terwijl de rest kan worden aangehouden. Begrijpt hij dat goed?

Gedeputeerde Strijk bevestigt dat. Bij de jaarrekening worden alle reserves doorgenomen. Mocht blijken dat één kerk nooit meer gebruik zou maken van dat bedrag, dan valt dat bedrag vrij. Echter, hij weet niet of de subsidie met een specifiek doel aan de provincie is verstrekt. Zo ontving de provincie voor de restauratie van de Domtoren een bedrag van € 4 miljoen. Die staat in de reserve maar mag niet aan een ander doel worden uitgegeven. Wordt het geld niet aan de Domtoren besteed, dan moet het bedrag aan het rijk terugvallen.

De heer Dinklo vindt het antwoord van GS op zijn vraag over de extra € 2 miljoen POP gelden niet duidelijk. FvD krijgt de indruk dat er heel veel lucht in de begroting wordt gefietst. In het antwoord op de technische vraag staat heel duidelijk: "Deze kosten vallen in de praktijk lager uit." Dat betekent dat er € 2 miljoen wordt goedgekeurd, terwijl op voorhand al duidelijk is dat er minder wordt uitgegeven. Hij kwalificeert dat als lucht in de begroting. Nu gaat het om één post maar het kan zijn dat er in de gehele begroting veel lucht zit.

De heer De Droog verwacht dat veel lucht in de begroting aan het einde van het jaar duidelijk zal worden.

De heer Dinklo heeft liever een begroting waar geen lucht in zit en die reëel is.

Hij begreep ook dat de € 2 miljoen wel moest worden begroot om de Europese subsidie niet mis te lopen. Het is niet goed dat externe regels de provincie dwingen een begroting in te dienen, die niet reëel is.

Hij wil graag een reactie op dit algemene punt.

Gedeputeerde Strijk kan deze vraag niet beantwoorden omdat hij de technische vragen en antwoorden op dit punt niet kent. Hij zal zich in het dossier moeten verdiepen.

Gedeputeerde Bruins Slot onderscheidt twee zaken. Het eerste punt is dat er dit jaar extra geld nodig is omdat er meer aanvragen worden toegekend, dan begin 2019 was begroot. Via een motie van PS kregen GS de opdracht om meer werk te maken van de verstrekking van de POP 3 subsidies. Ook om die reden is er een inhaalslag gepleegd en werd er geld vanuit 2020 overgeheveld naar 2019. Daarmee kunnen de subsidies in 2019 rechtmatig worden verstrekt. Idealiter was dat in de najaarsrapportage geregeld. Met de laatste aanvragen werd pas duidelijk dat men dit jaar echt niet zou uitkomen, en dat is in de slotwijziging meegenomen.

Het tweede punt betreft de openstelling in 2019 inzake fysieke investeringen voor agrariërs voor verduurzaming van maatregelen. Die worden voor het overgrote deel in 2020 toegekend. De toekenningsperiode voor de verstrekking van subsidies is ca. 22 weken. Er zijn veel meer aanvragen binnengekomen dan aanvankelijk was begroot. GS kiezen ervoor die aanvragen wel te honoreren, maar daar is extra geld voor nodig. GS vinden deze maatregelen belangrijk omdat deze bijdragen aan verduurzaming van de landbouw. Gevraagd werd of er aan het einde van al die jaren een grote overschrijding van het totale POP 3 budget te verwachten valt. GS hebben gekozen voor het overprogrammeren. De ervaring vanuit andere provincies leert dat men uiteindelijk ongeveer terecht

komt op 100% uitgaven, immers, na verloop van tijd wordt duidelijk dat bepaalde projecten niet doorgaan.

Zij begrijpt naar aanleiding van de vragen van de heer Dinklo dat de beantwoording van de technische vragen onvoldoende helder is geweest. Zij betreurt dat.

De heer Dinklo vraagt of gedeputeerde Strijk wil nagaan of er inderdaad sprake is van lucht in de gehele begroting, zoals FvD vermoedt.

De heer Eggermont meent dat er geen sprake is van lucht in de begroting. Wanneer er in de begroting een miljoen euro voor een project is opgenomen, dan wordt er voor € 1,2 miljoen uitgevraagd terwijl de praktijk leert dat er voor een miljoen wordt uitgegeven. Dat begreep hij van gedeputeerde Bruins Slot.

Gedeputeerde Bruins Slot zegt toe dat zij schriftelijk zal terugkomen op de haar gestelde vragen over de POP subsidies en de gehanteerde systematiek.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af. In principe kan dit statenvoorstel als een hamerstuk in PS worden behandeld, echter, FvD behoudt een voorbehoud gelet op de schriftelijke reactie die nog door GS zal worden geleverd. Mocht dat nog vragen opleveren, dan zal er over het statenvoorstel slotwijziging een klein debat in PS worden gehouden.

3. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

BIJLAGE verslag VAKCOMMISSIE BEM d.d. 20 november 2019

Betreft: inspraak de heer S. Hania

Titel: BurgerParticipatie: een nieuw samenspel

Tussen mijn aanmelding en nu, is er weer zoveel gebeurd dat ik besloten heb om mijn verhaal heel anders in te steken. Het staat U wel vrij om over het toegezonden stuk vragen te stellen, vooral uw Commissaris speelt daar een grote rol in en U als verantwoordelijke raad dus ook. Ik kies nu voor een insteek van en voor nieuwe samenwerking, nieuwe participatie, een burgerinitiatief met het afsluiten van het oude, een opstart van het nieuwe, en het niet gevangen blijven zitten in een traditionele oudheid met bijna fossielen van vooral mijn generatie, maar juist een initiatief die nu van mij en ons netwerk aan uw raad, uw gedeputeerden en uw ambtenaren van de ons toebehorende gebieden en samenleving voorleg. Ik nodig U uit om juist integrale samenwerking als de motor van die samenleving te zien en daarin is een essentiële rol weggelegd voor:

- Respect voor minderheden, voordat je het weet zijn ze de zwijgende meerderheid.
Mogelijkerwijs zagen we dat, dit voorjaar, in de uitslagen van de verkiezingen van de provinciale staten en daarna de 1e kamer, met boreale speeches als gevolg. Ik had er nog nooit van gehoord.
- Het nieuwe samenspel is dus aandacht, liefde, en schoonheid vertaald in een collectieve ambitie naar een verbinding met collectieve wijsheid, **CODE** Oranje: de **CO**öperatieve **DE**mocratie, als opvolger van de representatieve democratie en parlementaire mediocratie, en wat verworden is tot frontale belangentegenstellingen in een waardenloze egocultuur.
- Van denken naar doen, met daarin bezint eer ge begint ipv. begint eer ge bezint. Strategisch vertragen is geoorloofd.
- Met een overheid, een governance, de gemeentelijk, regionale en/of landelijk structuur, die weer een belangrijke sleutelrol gaat spelen, maar ook hun eigen overbodigheid en eindigheid mogen incalculeren.
- Waarin vrijheid, (nieuwe) ordening en gemeenschapszin ook over grenzen heen, individuele grenzen, lokale grenzen, staten en landsgrenzen, over alle grenzen heen, het inspirerende basisthema van de Vredesweek dit jaar, maar, naar het zich laat aanzien, aan de stad van Vrede & Recht voorbij is gegaan.
- Vooral ook organisch en intuïtieve intrinsieke gemotiveerdheid met gebruik van ervaring, kennis en wetenschap, door mij vertaald als boerenverstand gekoppeld aan levenswijsheid. Echt leiderschap begint pas na je 70e, zelfs ik ben nog niet zover.

- Ook, vaak en dit is wel een moeilijke: het niet blijven hangen in oude dogma's, in oude structuren van een oude versleten cultuur, ook de dominantie van Christelijke/Joodse Cultuur heeft z'n tijd gehad.
- Niet ieder voor zich en God voor ons allen, maar ieder voor allen en God voor zich. Op naar een inclusieve samenleving, transparant en divers, een nieuwe participatiemaatschappij van netwerken en, wat mij betreft, dat kunnen politiek partijen zijn, mits ze zich zelf heruitvinden.

Ik heb voor U het democratisch zakboekje, ik heb nog veel meer informatie over de nieuwe wet Open Overheid, Fysieke leefomgeving, Omgevingswet, Sociaal domein, wat lokaal een hoge prioriteit heeft maar regionaal nauwelijks geagendeerd wordt. Herken de leegtes van het huidige systeem, het vacuüm tussen de lagen waar de ketting breekt, bij de zwakste schakel.

Wees alert voor Competente Rebellen, ook het thema van boekenweek 2020, die als een drietraps raket de wereld veranderen en vernieuwen, met de shit, de shift en een wish, een shitlist, een shiftlist en een wishlist, tja zelf een hitlist. Tenslotte is dat de enige echte wet, die iedereen herkent en iedereen angst voor heeft: De Wet van Sinterklaas die al functioneerde toen Zwarte Piet nog helemaal niet bestond. Laten we van onze gezamenlijke shit nu eens nieuwe mest maken. Daar zullen de boeren pas echt heel blij van worden. Maar alles start met LSD: Luisteren Samenvatten en Doorvragen. Alles start met een goed gesprek, het venijn zit in de start om het in de staart te voorkomen. Dan ontstaan er demonstraties en relletjes en moet zelfs het leger ons parlement gaan bewaken. Gekker moet het toch niet worden.

Ik zie uit naar uw vragen en reactie en wie durft naar een uitnodiging maar vooral zie ik uit naar een nieuwe samenwerking, met de kracht in de samenleving, simpeler gezegd de kern en oranje draad van de #meevolutie, een samensmelting van revolutie en een bewuste evolutie naar een Nieuw Nederland een